

Antikorupcinė aplinka švietime: nuo teorijos iki praktikos

LR STT Antikorupcinio švietimo skyriaus atstovė,
„Skaidrumo akademijos“ mokytojas
koordinatorė Rita Šikšnienė
2025-04-15

SKAIDRUMO AKADEMIJA

MOKYTOJAMS

ANTI-KORUPCINĖ APLINKA. KODĖL TAI SVARBU?

- Visuomenė **tikisi** aukštų **etikos** standartų iš švietimo sektoriaus.
- **Prevenција** ir **skaidrumas** – tai ne vien dokumentai, bet ir **pasitikėjimas**.
- Net ir mokykloje ar darželyje **gali kilti** etikos ar korupcijos **rizikų**.

Ministerijų ir pavaldžių įstaigų korumpuotumo vertinimas

KORUPCIJA LABAI PAPLITUSI

Gyventojų nuomonė

Įmonių vadovų nuomonė

Valstybės tarnautojų nuomonė

Energetikos ministerija ir pavaldžios įstaigos

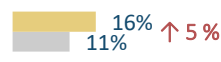
Sveikatos apsaugos ministerija ir pavaldžios įstaigos

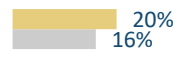
Žemės ūkio ministerija ir pavaldžios įstaigos

Vidaus reikalų ministerija ir pavaldžios įstaigos

Susisiekimo ministerija ir pavaldžios įstaigos

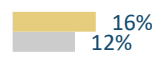
Aplinkos ministerija ir pavaldžios įstaigos

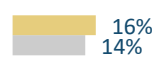
Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir pavaldžios įstaigos

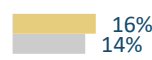
Teisingumo ministerija ir pavaldžios įstaigos

Finansų ministerija ir jai pavaldžios įstaigos

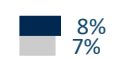
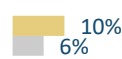
Krašto apsaugos ministerija ir pavaldžios įstaigos

Užsienio reikalų ministerija ir pavaldžios įstaigos

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir pavaldžios įstaigos

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir pavaldžios įstaigos

Kultūros ministerija ir pavaldžios įstaigos

Iki 2020 m. vertintos tik ministerijos, nuo 2020 m. – ministerijos ir joms pavaldžios įstaigos

„PILKOSIOS ZONOS“

Situacijos susijusios su:

- ✓ Vidaus valdymu ir darbuotojais / kolegomis;
- ✓ Išorės partneriais ir paslaugų teikimu;
- ✓ Mokiniais ir jų tėvais;
- ✓ Dovanomis (drausminė, administracinė, baudžiamoji atsakomybė);
- ✓ Stereotipais - „tylos kultūra“, „taip visada buvo“ ir pan.;
- ✓ ...

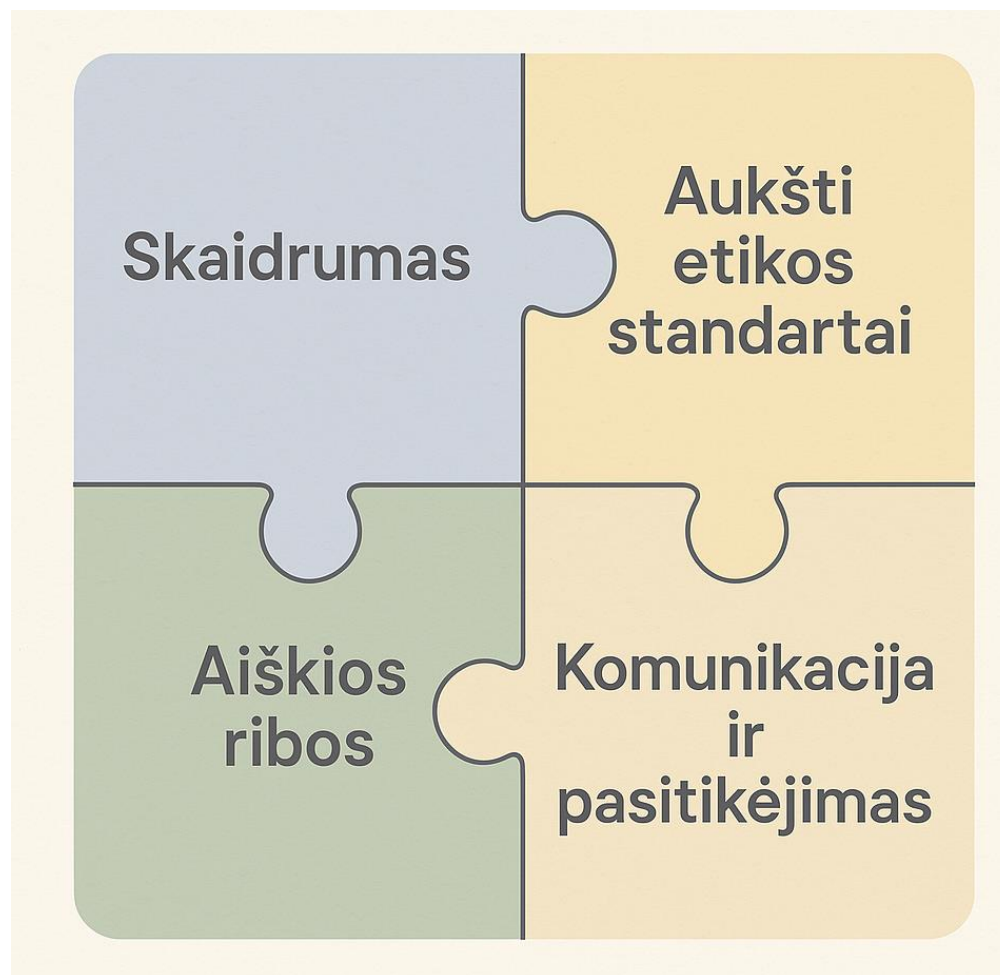

SKAIDRUMO AKADEMIJA

MOKYTOJAMS

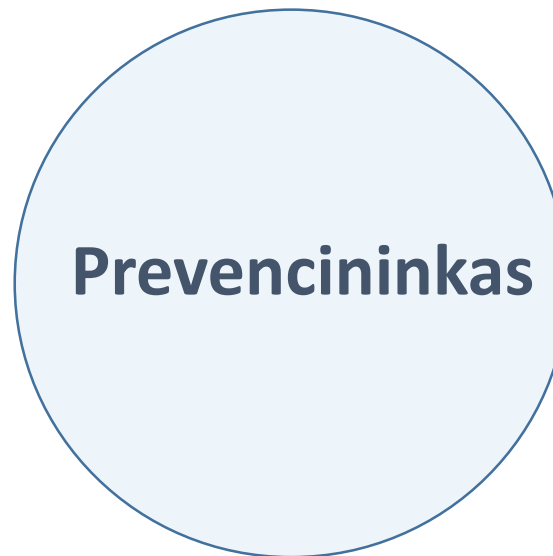
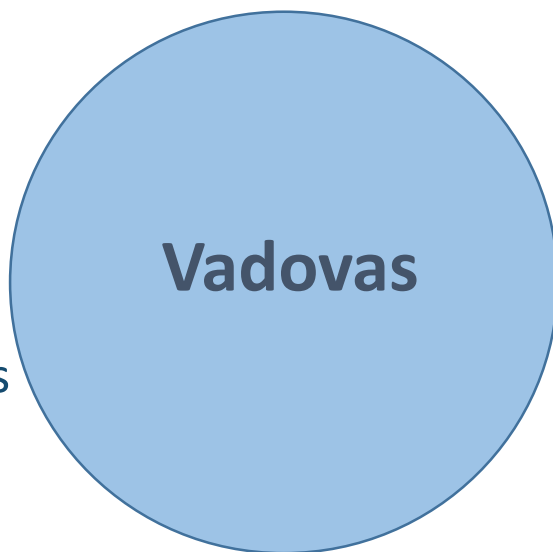
ANTI KORUPCINĖ APLINKA

NUO KO PRADĖTI?

- Aiški pozicija
- Atvirumo skatinimas
- Pavyzdžio rodymas
- Sąlygų veikti užtikrinimas

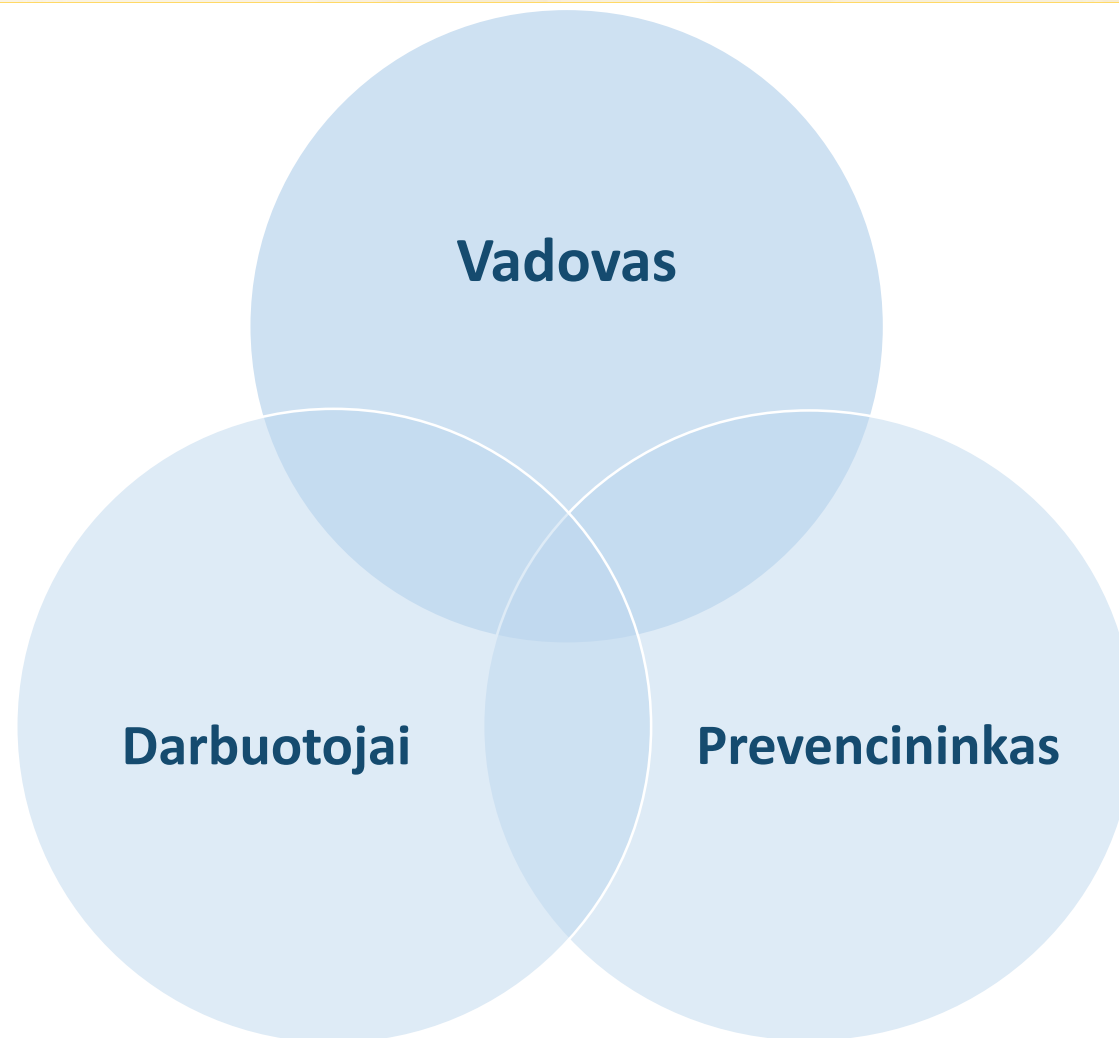
- Aplinkos analizė
- Priemonės
- Ryšys su darbuotojais
- Siūlymai vadovui

SKAIDRUMO AKADEMIJA

MOKYTOJAMS

ANTI-KORUPCINĖ APLINKA

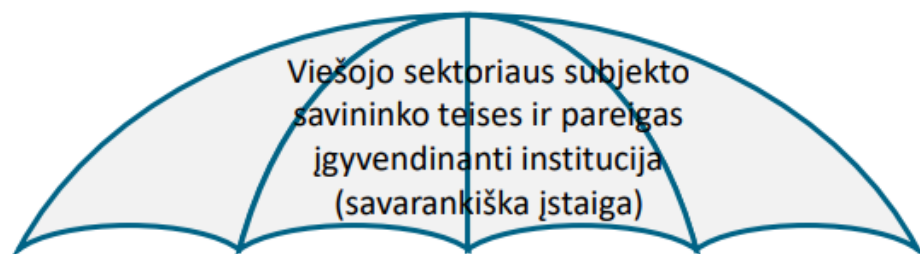
PAGRINDINIAI ŽINGSNIAI

- ✓ **Personalo patikimumo užtikrinimas** (patvirtinti pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją apie asmenį, sąrašą);
- ✓ **Viešų ir privačių interesų derinimo įstatymo įgyvendinimas** (patvirtinti pareigų, kurias einantis asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą; vykdyti stebėseną);
- ✓ Teisės **pažeidimų** (įskaitant korupcinio pobūdžio) **tyrimas** pagal kompetenciją ir jų prevencijos vykdymas;
- ✓ Darbuotojų antikorupcinio **sąmoningumo didinimas**;
- ✓ Antikorupcinio **elgesio standartų** diegimas (antikorupcinio elgesio kodeksai ir pan.);
- ✓ **Dovanų politikos** įgyvendinimas (patvirtinta tvarka, taisyklės ir pan.);
- ✓ **Vidinis** informacijos apie pažeidimus **kanalas** (pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą);
- ✓ Aktualios informacijos **viešinimas** skyriuose „Korupcijos prevencija“ ir „Pranešėjų apsauga“ (Vyriausybės nutarimas Nr. 480 Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, 20¹, 21 punktai).

KITOS PRIEMONĖS

Subsidiarumo principo užtikrinimas

VIEŠOJO SEKTORIAUS SUBJEKTAS

Vadovybė

- ✓ Veiklos planai;
- ✓ Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;
- ✓ Atsparumo korupcijai lygio nustatymas (šiuo metu tvarka dar nepatvirtinta);
- ✓ Įvairūs sociologiniai tyrimai, apklausos;
- ✓ Korupcijos rizikos valdymo vertinimas (vidaus auditas);
- ✓ ...

KOKIŲ POKYČIŲ SIEKIAME?

- **Ką galime padaryti jau šiandien?**
  - ✓ Užduoti sau klausimą: ar mūsų **taisyklės** aiškios ir žinomos visiems?
  - ✓ **Pakalbėti** su kolega apie tai, kas kelia neaiškumų.
  - ✓ **Pasidalyti** geru pavyzdžiu iš savo praktikos su kitais.

Ačiū už dėmesį!

SKAIDRUMO AKADEMIJA

MOKYTOJAMS

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ
TARNYBA**